
Dret financer i tributari II

PID_00256482

Ana María Delgado García
Rafael Oliver Cuello
Irene Rovira Ferrer

Ana María Delgado García

Doctora en Dret. Catedràtica de Dret Financer i Tributari. Universitat Oberta de Catalunya.

Rafael Oliver Cuello

Doctor en Dret. Catedràtic de Dret Financer i Tributari. *ESERP Business & Law School*.

Irene Rovira Ferrer

Doctora en Societat de la informació i el coneixement Professora de Dret financer i tributari. Universitat Oberta de Catalunya.

La revisió d'aquest recurs d'aprenentatge UOC ha estat coordinada per la professora: Ana María Delgado García (2018)

Cinquena edició: setembre 2018
© Ana María Delgado García, Rafael Oliver Cuello, Irene Rovira Ferrer
Tots els drets reservats
© d'aquesta edició, FUOC, 2018
Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona
Disseny: Manel Andreu
Realització editorial: Oberta UOC Publishing, SL
Dipòsit legal: B-16.030-2018

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Introducció

En l'assignatura de *Dret financer i tributari II* abordarem l'estudi de les figures impositives que formen el sistema tributari actual en els diferents nivells d'Hisenda: estatal, autonòmic i local. Així mateix, analitzarem algunes qüestions de fiscalitat internacional. A més, pretenem que l'estudiant tingui una visió global d'aquests sistemes tributaris, caracteritzats per la complexitat, la mutabilitat, l'extensió, la dispersió i l'heterogeneïtat, que li permeti identificar les relacions que s'estableixen entre uns i altres.

En particular, analitzarem els elements essencials de cadascun d'aquests impostos per entendre'n els diferents mecanismes de liquidació. D'altra banda, proporcionarem una formació bàsica fiscal que permeti a l'estudiant actualitzar i ampliar en el futur els coneixements en aquesta matèria.

A aquest efecte, el material es compon de quatre mòduls. El primer està dedicat a l'estudi de la fiscalitat directa. S'hi s'estudien els dos impostos que graven l'obtenció de renda, tant de persones físiques com jurídiques, residents a Espanya (l'impost sobre la renda de les persones físiques i l'impost sobre societats, respectivament), l'impost sobre successions i donacions i l'impost sobre el patrimoni.

El segon mòdul se centra en la fiscalitat indirecta, i presta una atenció especial a l'impost sobre el valor afegit, com a màxim exponent dels gravàmens sobre el consum. Així mateix, s'hi estudien els impostos especials i l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

El tercer mòdul s'ocupa de la fiscalitat autonòmica i local. D'una banda, en el sistema tributari autonòmic s'analitzen els tributs propis i cedits de les comunitats autònomes de règim comú i es fa una aproximació als tributs dels règims forals i altres règims especials per raó del territori. D'altra banda, en el sistema tributari local s'estudien, bàsicament, els tributs locals, tant obligatoris com voluntaris.

Finalment, el quart mòdul, relatiu a la fiscalitat internacional, estudia, en primer lloc, els aspectes generals de fiscalitat internacional, per a centrar-se, a continuació, tant en l'impost sobre la renda de no residents com en els impostos duaners.

Objectius

Els objectius principals que pretenem que assoleixi l'estudiant en acabar l'estudi dels materials d'aquesta assignatura són els següents:

- 1.** Identificar els trets essencials de cadascun dels impostos que formen el sistema tributari, en tots els nivells d'Hisenda, per a entendre les relacions que s'estableixen entre uns i altres.
- 2.** Entendre els mecanismes de liquidació de les diferents figures tributàries.
- 3.** Dominar les figures tributàries que formen la fiscalitat directa en el sistema tributari estatal.
- 4.** Conèixer els diferents impostos indirectes del sistema tributari estatal.
- 5.** Assimilar quins són els diferents tributs autonòmics i locals i entendre a quins límits es troben subjectes pel que fa a la configuració.
- 6.** Determinar els aspectes generals de fiscalitat internacional i les característiques principals de l'impost sobre la renda de no residents i els impostos duaners.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Fiscalitat directa

Rafael Oliver Cuello

1. Impost sobre la renda de les persones físiques
2. Impost sobre societats
3. Impost sobre successions i donacions
4. Impost sobre el patrimoni

Mòdul didàctic 2

Fiscalitat indirecta

Ana María Delgado García

1. Impost sobre el valor afegit
2. Impostos especials
3. Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats

Mòdul didàctic 3

Fiscalitat autonòmica i local

Irene Rovira Ferrer

1. El sistema tributari autonòmic
2. El sistema tributari local

Mòdul didàctic 4

Fiscalitat internacional

Ana María Delgado García i Rafael Oliver Cuello

1. Aspectes generals de fiscalitat internacional
2. Impost sobre la renda de no residents
3. Impostos duaners

Abreviatures

AEAT Agència Estatal d'Administració Tributària

BOE *Butlletí Oficial de l'Estat*

CA Comunitats autònomes

CC Codi civil

CDM Codi duaner modernitzat

CE Constitució espanyola

DA Disposició addicional

DD Disposició derogatòria

DF Disposició final

DOCE *Diari Oficial de les Comunitats Europees*

DT Disposició transitòria

FJ Fonament jurídic

GATT Acord general d'aranzels i comerç (General Agreement on Tariffs and Trade)

GEBIERN Gravamen especial sobre béns immobles de les entitats no residents

IAE Impost sobre activitats econòmiques

IBI Impost sobre béns immobles

ICIO Impost sobre construccions, instal·lacions i obres

ID Impuestos duaners

IE Impuestos especiales

IGFEH Impost sobre els gasos fluorats d'efecte hivernacle

IGIC Impost general indirecte canari

IIVTNU Impost sobre l'increment del valor dels territoris de naturalesa urbana

IP Impost sobre el patrimoni

IRPF Impost sobre la renda de les persones físiques

IS Impost sobre societats

- ISD** Impost sobre successions i donacions
- ITPAJD** Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats
- IVA** Impost sobre el valor afegit
- IVTM** Impost sobre els vehicles de tracció mecànica
- LCTE** Llei de cessió de tributs de l'Estat a les comunitats autònomes
- LGT** Llei general tributària
- LIE** Llei dels impostos especials
- LIP** Llei de l'impost sobre el patrimoni
- LIRPF** Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques
- LIS** Llei de l'impost de societats
- LISD** Llei de l'impost sobre successions i donacions
- LIVA** Llei de l'impost sobre el valor afegit
- LO** Llei orgànica
- LOFCA** Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes
- LRHL** Llei reguladora de les hisendes locals
- LSC** Llei de societats de capital
- OCDE** Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic
- OM** Ordre ministerial
- PGC** Pla general comptable
- R+D** Activitats de recerca i desenvolupament
- RD** Reial decret
- RDLeg** Reial decret legislatiu
- RGGIT** Reglament general de gestió i inspecció tributària
- RGR** Reglament general de recaptació
- RIE** Reglament dels impostos especials
- RIRNR** Reglament de l'impost sobre la renda de no residents
- RIRPF** Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques
- RIS** Reglament de l'impost sobre societats

RISD Reglament de l'impost sobre successions i donacions

RITPAJD Reglament de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats

RIVA Reglament de l'impost sobre el valor afegit

STC Sentència del Tribunal Constitucional

STS Sentència del Tribunal Suprem

TARIC Aranzel duaner integrat comunitari

TEAC Tribunal Econòmic Administratiu Central

TEAR Tribunal Econòmic Administratiu Regional

TJCE Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees

TRLIRNR Text refós de la llei de l'impost sobre la renda de no residents

TRLITPAJD Text refós de la llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats

TRLRHL Text refós de la llei reguladora de les hisendes locals

TSJ Tribunal Superior de Justícia

UE Unió Europea

ZEC Zona Especial Canària

Bibliografia

1. Fiscalitat directa

Calvo Vérguez, J. (2007). “La reducción por adquisición *mortis causa* de empresa familiar, negocio profesional y participaciones en entidades en el Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones: cuestiones teóricas y prácticas”. *Revista Técnica Tributaria* (núm. 78).

Carbajo Vasco, D. (2007). *Aplicación práctica de las cuestiones más novedosas de la reforma del IRPF*. Madrid: Ciss-Praxis.

Cervera Torrejón, F.; Magraner Moreno, F. (2008). *El impuesto sobre la renta de las personas físicas*. València: Tirant lo Blanch.

Delgado García, A. M.; Oliver Cuello, R. (2008). “Nuevas tendencias en la política de fomento de las actividades de investigación, desarrollo e innovación tecnológica”. *Crónica Tributaria* (núm. 128).

Delgado García, A. M.; Oliver Cuello, R. (coord.) (2010). *La reforma del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas*. Barcelona: Bosch.

Fernández Junquera, M. (2006). “El Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones: cuestiones de interpretación”. *Revista Española de Derecho Financiero* (núm. 130).

García de Pablos, J. F. (2010). “El Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones: problemática de la actual normativa”. *Estudios Financieros* (núm. 322).

García-Rozado, B.; Esmeralda, N.; Cid, A.; García, C. (2008). *Guía del impuesto sobre sociedades*. València: Ciss.

Jiménez Compaired, I. (2007). *El Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas en la Ley 35/2006, de 28 de noviembre*. Madrid: La Ley-Actualidad.

Martín Queralt, J.; Tejerizo López, J. M.; Cayón Galindo, A. (dir.) (2017). *Manual de Derecho Tributario. Parte especial*. Pamplona: Aranzadi.

Menéndez Moreno, A. (coord.) (2008). *Los Impuestos sobre la renta de las personas físicas y sobre la renta de los no residentes*. Valladolid: Lex Nova.

Orón Moratal, G. (2007). “Cuestiones problemáticas en la cesión del Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones”. *Tribuna Fiscal* (núm. 205).

Pérez Royo, F. (dir.) (2017). *Curso de derecho tributario. Parte especial*. Madrid: Tecnos.

Sanz Gadea, E. (2008). *Impuesto sobre sociedades. (Comentarios y casos prácticos)*. Madrid: Centro de Estudios Financieros.

2. Fiscalitat indirecta

Álvarez Arroyo, R. (2007). “El Impuesto especial sobre el carbón”. *Noticias de la Unión Europea* (núm. 268).

Calvo Vergez, J. (2006). “Base imponible del IVA en operaciones interiores: análisis de las subvenciones como concepto integrante de la misma y de su tratamiento en la regla de prorrata: en torno a la Sentencia del Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas de 6 de octubre de 2005”. *Impuestos* (núm. 1).

Carbajo Vasco, D. (2009). “Un tributo olvidado: el impuesto sobre las primas de seguro”. *Gaceta Fiscal* (núm. 209).

Carrasco Parrilla, P. J. (2008). “Cláusulas antielusión en los impuestos especiales”. A: Diversos autores. *La lucha contra el fraude fiscal: estrategias nacionales y comunitarias*. Barcelona: Atelier.

Cayón Galiardo, A. (2009). “La incompatibilidad IVA-ITPO. Aspectos procedimentales”. *Revista Técnica Tributaria* (núm. 84).

Checa González, C. (2006). “El derecho a la deducción del IVA en la jurisprudencia del Tribunal de Justicia de Luxemburgo”. *Impuestos* (núm. 18).

Delgado García, A. M. (2009). “El IVA en el consumo por vía electrónica”. *Revista de Internet, Derecho y Política* (núm. 9).

Falcón y Tella, R. (2005). *Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados*. Madrid: Iustel.

Martín Queralt, J.; Tejerizo López, J. M.; Cayón Galindo, A. (dir.) (2017). *Manual de Derecho Tributario. Parte especial*. Pamplona: Aranzadi.

Miguel Canuto, E. de (2007). *El impuesto sobre la electricidad*. Pamplona: Aranzadi.

Muñoz del Castillo, J. L.; Villarín Lagos, M.; Pablo Varona, J. C. de (2004). *Comentarios en el Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados*. Madrid: Civitas.

Pascual Esteban, J. (2004). *Los Impuestos sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados y Sucesiones y Donaciones*. Barcelona: Bosch.

Pérez Royo, F. (dir.) (2017). *Curso de derecho tributario. Parte especial*. Madrid: Tecnos.

Rodríguez Ondarza, J. A.; Galán Ruiz, J. J. (2006). “Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados”. *Documentos del Instituto de Estudios Fiscales* (núm. 13).

3. Fiscalitat autonòmica i local

Álvarez Arroyo, F.; Casana Merino, F. (2002). *Tributos locales*. Madrid: Edersa.

Arias Abellán, M. D. (2008). “La ordenación jurídica de los recursos financieros en el Estatuto de Autonomía de Cataluña”. *Revista d’Estudis Autonòmics i Federals* (núm. 6).

Calvo Ortega, R. (2006). “Los tributos propios de las Comunidades Autónomas: algunas reflexiones sobre su futuro”. *Nueva Fiscalidad* (núm. 6).

Carrasco Parrilla, P. (coord.) (2008). *Derecho Tributario Local*. Barcelona: Atelier.

Checa González, C. (2009). “Impuestos propios y cedidos a las comunidades autónomas: su regulación en los nuevos estatutos de autonomía”. *Impuestos* (núm. 19).

Diversos autores (1991). *La reforma de las Haciendas Locales*. Valladolid: Lex Nova.

Diversos autores (1993). *Tratado de Derecho Financiero y Tributario Local*. Madrid: Marcial Pons.

Diversos autores (2005). *Planteamiento histórico y constitucional de las Haciendas Locales*. Jaén: Instituto de Estudios Jienenses.

Quintana Ferrer, E. (2007). “La financiación de la Generalitat en el nuevo Estatuto de Autonomía de Cataluña”. *Nueva Fiscalidad* (núm. 6).

Varona Alabern, J. E. (coord.) (2005). *25 años de financiación autonómica*. Santander: Parlamento de Cantabria / Universidad de Cantabria.

4. Fiscalitat internacional

Baz y Baz, M. (2005). “Valor en aduana: el principio de ventas sucesivas y la vinculación”. *Revista de contabilidad y tributación* (núm. 264).

Carmona Fernández, N. (2007). *Guía del Impuesto sobre la Renta de No Residentes*. Madrid: Ciss-Praxis.

Diversos autores (2006). *Convenios Fiscales Internacionales y Fiscalidad de la Unión Europea*. Bilbao: Ciss.

Falcón y Tella, R.; Pulido Guerra, E. (2013). *Derecho fiscal internacional*. Madrid: Marcial Pons.

García Heredia, A. (2007). *Fiscalidad internacional de los cánones: derechos de autor, propiedad industrial y know-how*. Valladolid: Lex Nova.

González Gutiérrez, J. (2009). *Impuestos especiales y renta de aduanas afectación a la inversión española en la UE*. Barcelona: Bosch.

Ibáñez Marsilla, S. (2002). *La valoración de las importaciones*. Madrid: McGraw-Hill.

Ibáñez Marsilla, S. (2009). “El Código Aduanero Modernizado: principales novedades”. *Tribuna Fiscal* (núm. 226-227).

Oliver Cuello, R. (2009). “Fiscalidad internacional y comercio electrónico”. *Revista de Internet, Derecho y Política* (núm. 9).

Serrano Antón, F. (dir.) (2013). *Fiscalidad internacional*. Madrid: Centro de Estudios Financieros.